

LONDON

OLiVER TWiST

*Naar *Oliver Twist; or, the Parish Boy's Progress**
van Charles Dickens

BEWERKT DOOR **TiNY FiSSCHER**

MET TEKENINGEN VAN **ANNETTE FiENiEG**

‘VOLT

VOLT

Amsterdam – Antwerpen

Eerste druk, 2020

Naar *Oliver Twist; or, the Parish Boy's Progress*

(1837-1839), van Charles Dickens

Bewerking © Tiny Fisscher

Illustraties © Annette Fienieg

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Volt, Amsterdam.

Vormgeving Lenaleen boekontwerp & beeldredactie

ISBN 978 90 214 2017 2 / NUR 283

www.uitgeverijvolt.nl

INHOUD

- Voordat je aan dit boek begint 8
- 1** Hoe Oliver Twist ter wereld kwam 11
- 2** Acht lange jaren 15
- 3** Vragen om meer 23
- 4** Drie pond en een beetje 31
- 5** Slapen onder de toonbank 39
- 6** Een begrafenis in een paar minuten 45
- 7** In de aanval 57
- 8** Op de vlucht 67
- 9** Londen 73
- 10** Nieuwe lessen 83
- 11** Vals beschuldigd 91
- 12** Gered 97
- 13** Een raadselachtig schilderij 103
- 14** De toneeltranen van Nancy 109
- 15** Oliver wordt om een boodschap gestuurd 117
- 16** Waar is Oliver? 125
- 17** Terug bij af 131
- 18** Leugenachtig nieuws 141
- 19** Hopeloos in de val 151
- 20** Een plan waar Oliver bij nodig is 159
- 21** Kruit en een kogel 165
- 22** Een barre tocht 173
- 23** De inbraak 179
- 24** Een veilige haven 187
- 25** Slimme dokter Losberne 195
- 26** Fagin in alle staten 205
- 27** Meneer Bumble 215
- 28** Verstoord geluk en een vreemde ontmoeting 227
- 29** Een tel, een flits 237
- 30** Een vreemdeling in een donkere mantel 245
- 31** Mee met het kolkende water 255
- 32** En dat allemaal om geld 261
- 33** Oude bekenden 271
- 34** Eind goed, al goed 277
- 35** Hoe het allemaal afiep 285
- Nawoord 290
- Woordenlijst 293

VOORDAT JE AAN DIT BOEK BEGINT

Oliver Twist is een verhaal dat zich afspeelt in en nabij Londen, omstreeks 1830, een tijd waarin het leven er totaal anders uitzag dan nu. Er bestonden bijvoorbeeld nog geen auto's en iedereen ging te voet, met een paard-en-wagen of met een rijtuig of koets over straat. Alleen rijke mensen konden zo'n paardenkoets betalen, de arme mensen moesten het maar uitzoeken.

Als je arm was, moest je het in die tijd sowieso maar uitzoeken. 'Ze kunnen toch gewoon harder werken?' zeiden veel rijke mensen. 'Dan krijgen ze het vanzelf beter.' Dat was natuurlijk een kromme gedachte, want er was niet eens voor iedereen werk. En als je werk had, werd dat vaak zo slecht betaald dat je er nauwelijks van kon rondkomen, hoe hard je ook je best deed.

De allerarmste mensen en weeskinderen woonden en werkten in een armenhuis, ook wel werkhuis genoemd. Om vijf uur 's ochtends werd je de slaapzaal uit gejaagd en kreeg je een kommetje pap dat niet te eten was. Dan begon je werkdag. Zelfs kleine kinderen moesten vaak meer dan tien uur per dag werken, bijvoorbeeld oud, stug touw uitpluizen dat nog vol zeezout en teer zat en waar je handen van kapotgingen. Tussen de middag en 's avonds kreeg je nog een keer zo'n kommetje pap, of vieze, waterige soep, soms met een stuk droog brood erbij. Dat was het. Als je mazzel had kreeg je tussen de bedrijven door een beetje les in schrijven, lezen en rekenen, maar stel je daar niet al te veel van voor.

Stel je voor dat je daar geboren zou zijn, dat je moeder vlak na je geboorte stierf, en dat je helemaal niets en niemand meer hebt.

Precies dit overkomt Oliver Twist, de hoofdpersoon van dit boek. Hij wordt in zo'n armenhuis geboren. Hij heeft niet echt bestaan, maar hij had best kúnnen bestaan. Alles wat je in dit boek leest, overkwam in die tijd duizenden kinderen. Je moet er niet aan denken dat het jou zou overkomen... Gelukkig is dat ook niet het geval, maar door dit boek kun je er wel over lezen en met Oliver meeleven. Je kunt zijn eenzaamheid meemaken, en zijn verdriet en tegenslag. Maar je kunt ook lezen over zijn doorzettingsvermogen, en over vriendschap en trouw. Hoe het allemaal afloopt? Dat lees je vanzelf. Laten we snel beginnen...

'Ze strekte haar armen naar haar zontje uit...'

1

HOE OLIVER TWIST TER WERELD KWAM

Oliver werd in een werkhuis geboren. Zijn moeder was die nacht in de stromende regen op straat gevonden, uitgeput en op kapotte schoenen. Niemand wist waar de jonge vrouw vandaan kwam of hoe ze heette, maar haar dikke buik maakte duidelijk dat ze op het punt stond een baby te krijgen. Ze werd snel naar een nabijgelegen werkhuis gebracht. Daar werd ze opgevangen door Sally Thingummy, een oude verpleegster die daar woonde.

Er werd een dokter opgetrommeld en even later kwam Oliver ter wereld. Bij het geluid van de jammerende baby richtte de nog half verdoofde jonge moeder zich met moeite op. Ze strekte haar armen uit naar haar zoontje en wist met haar koude lippen nog net een kus op zijn hoofdje te drukken. Toen greep ze zich met haar laatste krachten aan het schort van de oude verpleegster vast.

‘Als mijn kind blijft leven,’ fluisterde ze, ‘kunnen jullie hem hiermee...’ Ze gebaarde naar een verborgen zakje aan de binnenkant van haar smoezelige, tot op de draad versleten jurk.

Haar stem werd bijna onverstaaanbaar. Ze murmelde wat en zeiten slotte: ‘...hij moet weten wie zijn moeder was, en dat hij uit liefde is geboren. Dit goud kan hem...’

Haar stem stierf weg en ze viel terug in de kussens, waarna ze overleed.

Verpleegster Sally Thingummy gluurde naar de dokter, die met zijn rug naar haar toe in zijn zwarte dokterstas zat te rommelen.

Met vlugge vingers haalde de verpleegster een dun leren buideltje uit het verborgen zakje en opende het. Een gouden medaillon blonk haar tegemoet. Er zaten niet alleen twee haarlokken in, maar ook een gouden ring. *Agnes*, stond in het medaillon gegraveerd, en een datum. De plek waar de achternaam hoorde te staan, was leeg.

Een trouwbelofte¹, dacht de oude verpleegster. Een belofte aan een huwelijk dat niet was doorgegaan...

Ze liet het sieraad weer in het buideltje glijden. Ze aarzelde. Moest ze dit tegen de dokter zeggen? Haar gedachten schoten alle kanten op. Ze keek naar de blèrende baby. Veel baby's redden het in deze omstandigheden niet, en gingen al snel dood. Wat had dit kind dan aan een kostbaar medaillon en een gouden ring? Niks, helemaal niks...

De vrouw nam een besluit en liet het buideltje in haar schortzak glijden. Daarna sloot ze de ogen van de gestorven moeder, richtte zich met een zogenaamd verdrietige zucht op en zei: 'Het is gedaan.'

De dokter liep naar het kraambed toe en bekeek de levenloze, slappe hand van de jonge moeder. 'Hetzelfde liedje als altijd,' zei hij, 'geen trouwring.' Hij zette zijn hoed op, trok zijn handschoenen aan en zei koeltjes: 'Als het kind gaat schreeuwen, hoeft u mij niet te laten opdraven. Geef het maar wat havergortwater, dat helpt meestal wel. En zoek een voedster die hem de borst kan geven.'

Het lichaam van de jonge moeder werd door een paar hulpjes uit de kraamkamer weggehaald en de dokter vertrok.

Hij was amper weg of Sally toverde een groen flesje uit haar schortzak en nam daar een paar flinke slokken uit. Ze hikte en mompelde: 'Zo, daar was ik wel aan toe.' Ze wierp een blik op de huilende baby in het houten ledikantje, nam een nieuwe slok en mompelde in zichzelf: 'Dan zal ik dat kind maar eens gaan aankleden.'

¹) zie woordenlijst op pagina 293

Tot dan toe was het jongetje in een wollen dekentje gewikkeld geweest, waardoor het net zo goed het kind van een edelman had kunnen zijn. Maar toen het eenmaal in stugge, grauw verwassen babykleertjes gestoken was, werd het duidelijk: vanaf nu was dit een kind van de gemeente. Een wees, in een werkhuis geboren, verdoemd tot een hongerig, ellendig en liefdeloos bestaan. Maar ieder kind moet een naam hebben, ook een kind dat in zulke ongelukkige omstandigheden wordt geboren. Die naam werd Oliver. Oliver Twist.

'Meneer Bumble, komt u verder!'